

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 367/2024-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek [REDACTED] [REDACTED], narodenej [REDACTED] [REDACTED], maloletej [REDACTED] [REDACTED], narodenej [REDACTED], a maloletej [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], obe [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 12P/28/2022 a postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 12CoP/95/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. júna 2024 a doplnenou podaniami z 9. júla 2024 a 9. augusta 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12P/28/2022 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12CoP/95/2023. Sťažovateľky [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „maloleté sťažovateľky“) namietajú tiež porušenie svojich práv garantovaných čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach. Navrhujú, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznal im finančné zadostučinenie, [REDACTED] 1 500 eur od okresného súdu, ako aj od krajského súdu a maloletým sťažovateľkám každej po 2 500 eur od okresného súdu, ako aj od krajského súdu a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka 1“), ktorá je matkou maloletých sťažovateliek, podala 9. augusta 2022 na okresnom súde návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

3. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 12P/28/2022-304 z 25. apríla 2023 a doplnčiacim rozsudkom sp. zn. 12P/28/2022 zo 16. mája 2023. Sťažovateľka 1 podala 18. mája 2023 odvolanie a vec bola 7. septembra 2023 predložená na rozhodnutie krajskému súdu.

4. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti krajský súd o odvolaní nerozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateliek

5. Sťažovateľky namietajú neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ktorá predstavuje vo vzťahu k okresnému súdu 1 rok a 1 mesiac a vo vzťahu ku krajskému súdu 9 mesiacov a 3 dni, pričom poukazujú na to, že konania vedené pred prvoinštančným súdom a pred odvolacím súdom tvoria v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) jeden celok, keďže spolu skutkovo a právne súvisia.

6. Sťažovateľky zároveň uvádzajú, že v danom prípade ide o prioritný typ konania, ktorý je potrebný viesť výnimočnou rýchlosťou a s náležitou starostlivosťou.

7. Sťažovateľky argumentujú, že postup súdov oboch inšancií je nesústreďený a neefektívny, pričom zapríčiňuje, že je sťažovateľkám dlhodobo odopieraný prístup k spravodlivosti na základe neodôvodnených a zbytočných prietáhov v namietanom konaní, a tak aj dlhodobo porušované ich právo na konanie bez zbytočných prietáhov a práva maloletých sťažovateliek garantované čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľky namietajú, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12P/28/2022 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12CoP/95/2023 došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práv maloletých sťažovateliek podľa čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

10. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali

v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

11. V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o konanie, ktoré do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom trvá celkovo 2 roky, pričom okresný súd vo veci samej rozhodol po 8 mesiacoch. Po realizácii procesných úkonov súvisiacich s predložením veci odvolaciemu súdu okresný súd zaslal spisový materiál krajskému súdu 7. septembra 2023. Konanie na krajskom súde teda dosiaľ trvá necelý rok.

12. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 340/2013, III. ÚS 566/2014, IV. ÚS 201/2018, I. ÚS 115/2019, II. ÚS 234/2019).

13. Ústavný súd konštatuje, že doterajší postup súdov oboch inštancií nemožno hodnotiť ako neefektívny, a nezistil ani namietanú nečinnosť všeobecných súdov. Vnímajúc všetky okolnosti posudzovanej veci, predovšetkým však privilegovaný predmet konania so zreteľom na najlepší záujem maloletých detí, ako aj celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľkami označenými právami, konštatuje, že dĺžku tohto posudzovaného obdobia dosiaľ nemožno považovať za neúnosnú.

14. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08).

15. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru ústavný súd dospel aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

16. Na základe uvedeného ústavný súd aj preto nevyhodnotil doterajšiu dĺžku napadnutého konania za nezlučiteľnú so základným právom sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní dospel k záveru, že doterajšia dĺžka napadnutého konania ako celku nesignalizuje nečinnosť či neefektívnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkami označených práv. Ústavnú sťažnosť sťažovateľiek pri predbežnom prerokovaní preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

17. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv maloletých sťažovateľiek podľa čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľky namietajú v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu práv maloletých sťažovateľiek podľa čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa. Aj túto časť ústavnej sťažnosti preto odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Vzhľadom na už uvedené sa ústavný súd nezaoberal kolíziou záujmov maloletých sťažovateľiek a ich zákonnej zástupkyne pri namietaní porušenia práv podľa čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa.

19. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť všeobecného súdu bude pokračovať, sťažovateľky sa môžu opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2024

Peter Molnár
predseda senátu